

במדינה

יחסים מרחביים

משך מיותם

כאשר הודיעו השבוע הרדיו והעיתונים הישראליים על הפיכה האחרונה בסוריה, מיהרו רבים מתושבי הגליל לעכ, כדי לחוות במהומות הצפויות בבירת סוריה מבצע למסכי מקלטי הטלוויזיה, הציורים בבתיקפה אחדים בעיר העתיקה. בעלי בתיקפה, שחיפשו דרכים להגדיל את מספר הלקוחות, התקינו עוד לפני שנה מקלטים, הקולטים היטב את תחנות הטלוויזיה הי מרחביות: דמשק, בירות וקהיר.

אך האנשים, שבאי לצפות בנעשה, ניתקלו בהתנגדותם העקשנית של בעלי בתיקפה, שסרבו להעביר את שידורי החדשות, יומן החדשות, או נאומים פוליטיים מדמשק ומקהיר. רק לאחר לחץ קשה נאות בעל אחד מבתיקפה להסביר: "בא אלינו קצין המשטרה, יצחק שחילי אברחדר, ואמר לנו שמי שיסתכל על החדשות מדמשק או מקהיר — יסגרו לו את בית-הקפה. מסיקה — בבקשה, סנימה — בבקשה, אבל חדשות — לא. אבו חדר אמר, מוכרחים לקיים!"

כי אברחדר הינו הקצין לתפקידים מיו חדים באזור זה, ומה שהוא אומר — אומר השב.

דרכי אדם

עוגן האכזב

"הרי את מקודשת לי", אמר אלכסנדר טאליק (54) כאשר נשא את אשתו, חנה רוטשטיין (44), בבית-הכנסת הגדול של בוקר רסט ברומניה. כמה שעות קודם לכן אף נישם במשרד הנשיאין האורחיים, כשהוא מעביר לרשותו את הנדוניה של אשתו, בסך כולל של 200 אלף לירות. סכום שאפשר לו לפתוח בית-מסחר סיוני למכשירי-כתיבה. **מעיד רחצה.** אולם תשעה חודשים לאחר מכן פרצה מלחמת העולם השנייה. אלכסנדר, שהיה ידוע בנטייתו השמאליות, נאלץ לברוח מביתו מדי פעם, מפחד הי סריקות שערכו השלטונות הנאציסטיים.

באחד הלילות, כאשר נשאה חנה לבדה בבית, ארעה לפתע רעידת אדמה. היא ניסתה להימלט מהבית, הפילה בחודש השלישי לי הריגה ואושפזה בבית-חולים.

בעלה לא מצא לנחוץ לבקרה משך כל זמן שהותה בבית-החולים. רק פעם אחד שלח אחד מידידיו לדרוש בשלומה, ביקש ממנו לברר היכן הניחה אשתו את מעיל הרחצה שלו, כיוון שלא נזה לו לצאת ערום מן האמבטיה. כאשר חזרה חנה הביתה — לא מצאה את בעלה.

גט רבני. בתחילה לא היה איכפת לה במיוחד, אולם לגבי השלטונות היתה עדיין אשתו לכל דבר. היא הוכרחה לשלם את חובותיו ולענות לשאלות הקלגסים שבאו לחפשו בביתה.

לאחר חיפושים ממושכים מצאה אותו סוף-סוף, קיבלה ממנו גט אורח. את הגט הרבני הבטיח לתת לה במועד מאוחר יותר. משך שנים אחדות לא שמעה ממנו חנה דבר. עקבותיו נעלמו. רק בשנת 1952 נודע לה כי בעלה הגיע לישראל, פתח תנות למכשירי כתיבה ברחוב נחלת-בנימין בתל-אביב. היא מיהרה ארצה.

כאן התברר לה, להפתעתה, כי בינתיים נשא אשה חדשה על פניה. חנה לא רצתה עניינים. "נסדר את הכל ותקבל גט", הבטיח לה אלכסנדר. עייפה מן הדרך, נסעה חנה לאחותה בצפת, כדי לנוח מעט. כש חזרה לתל-אביב, אחרי שלושה שבועות, התברר לה שהיה זה בדיוק הזמן הדרוש לי אלכסנדר לחסל את עסקיו ולברוח לבראזיל.

קפה בני סימפטיה. היא נשאה לב-דה בעיר הגדולה, התפרנסה מעבודות-בית. בשבוע שעבר, 20 שנה לאחר גירושה הי אורחיים, נתקלה לפתע חנה בבעלה ואשתו, כשהם יושבים להנאתם בבתיקפה. צליל ססירת הלחי שהעניקה חנה לבעלה הזעיק את שטר המקנה, שהעביר את הי שניים לתחנת המשטרה. חנה סיפרה את סיפורה, אלכסנדר נעצר, דרכונו נלקח והיא הואשם בביגמיה.

ספק רב אם תצליח המשטרה להרשיע את אלכסנדר בביגמיה, היות והעבירה נעב רה שלא בתחומי הארץ ואלכסנדר עצמו הוא עתה בעל אזרחות זרה.

אך מאידך, יפעל עתה פרקליטה של חנה, עו"ד נורברט פלדר, לשחררה מעיגותיה על ידי תביעת גט-רבני מאלכסנדר, והחזרת דמי הנדוניה.

צבעוני וחדש

מבחר גדול של אריגים ארוגים מסיבי זריפוטט הוצגו על-ידי בתי האופנה והחנויות המעולות באיטליה בתצוגה של "התפירה המעולה" ש-נערכה לאחרונה בבלורניץ.

האספים כללו למעלה מ-125 דבריי הלבשה עשויים מן הסיבים של דור פונט. הוצגו אריגים מעולים מסוגים שונים של "אורלון", "ניילון" של דור פונט וכן ניילון ממין "אנטרון" וארג גמיש מסוג "ליקרה".

מתכנני האופנה האיטלקיים הירב השנה להשתמש ב"אורלון" מגוונים עליונים והסריגים החדשים מצטיינים בצבעים נועזים ובדגמים בלתי רגיליים. (בתמונות: אפודת גבר חסרת שרוולים באפור-לבן מעל לחולצה לבנה סרוגה ודוגמת-ספורט לגברות עני רקע תכול בניגוד עליו לפסים אלבי סוניים לבנים).

לבגדי ספורט ולבגדי יום בחר בתי אופנה רבים באריגים העשויים על טהרת ה"אורלון":

המתכננת גאליצין, למשל, בחרו בגוונים כחול-לבן ובגדילים מצמו בוקלה בשביל אחת ממערכות החן שלהם. מערכת דו-חלקית סרוגה בצבע אדום היא יצירת בית האופנה שני מרוסלי ממילאנו. החלק העליון הנל בש על גבי החצאית תפור בגזרו בולירו המגיע עד למתניים. ביצירתו ה"בוטיק" של ברטולי בולט מקטור ארוך, בעל שני טורי כפתורים מגו ירוק, תפור בתפר יד מוסיף הידור את מקום הכפתורים ממלאים קשר עיבה סרוגים לאורך הקפל המאונך

בסיס הקווסט'פלוס ועל הסובסידיות. לא היה כמעט מפעל אחד אשר פשט את הרגל בעשור האחרון. אם בכל זאת הגיע מפעל למצב נואש, נרכש מיד על-ידי ההסתדרות. גוף אדיר זה יכול להרשות לעצמו להתזקק מפעל בלתי-רנטבילי. כי בכוחו להשיג סובסידיה ממשלתית ישראל, או סובסידיה עקיפה, מתוך ההון הוורם להסתדרות בכל-ליתה.

עוד שבתה? עוד הפגנה?

הנהגת מכ"ח — המדיניות הי כלכלית החדשה — הודיע שר האוצר בתרועת חצוצרות, כי מעתה לא ישולמו סובסידיות, וכי מפעל שאינו יכול לשאת את עצמו — יאלץ לפשוט את הרגל. היו אלה מלים רמות ומצלצלות. המציאות, לפי כל הסימנים, תהיה אחרת.

כבר עתה ברור, כי האוצר ימשיך לשלם סובסידיות לסקטורים גדולים של המשק. קבוצות-הלחץ קרובות מדי לצמרת השלטון כדי שהאוצר יוכל באמת לעמוד בפניהן. ההסתדרות תמשיך לרכוש מפעלים גדולים כושלים ולכסות את גרעונם מהון המגביות השונות. שיטת הקווסט'פלוס תמשיך לפעול, אולם בשם אחר. תקחתו המוצהרת של הי אוצר היא: השמוני מקבלי-השכר יהיו כה דחוקים לכסף, שלא יוכלו לקנות סחורה, יאלצו את היצרנים להתחרות ביניהם על ידי הורדת המחירים וצימצום מתח-הרווחים. אולם אין כל סימן להורדת-מחירים. להי פך: הם עולים ועלו בעת חומרי-הגלם, לא שנאלץ לשלם יותר ויעלו חומרי-הגלם, לא צימצם את מתח-רווחיו כדי לשמור על רמת מחירים נמוכה. הוא רק העלה את מחיר המוצר המוגמר, בהתאם לעליית מחיר הי דולר.

היחיד שנדרש לשאת בתוצאות מכ"ח, היה מקבל השכר. למפא"י לא היה אומץ-לב לומר לו מפורשות, כי נגזר עליו להיות המורה-משאות שעליו תעמם המדיניות החדשה. היא אמרה שהיא מכירה בצדוקת דרישותיו ועל כן העניקה לו תוספת-יוקר חלקית. שר האוצר, שנשבע כי כל תשלום תוספת-יוקר כמוהו כחבלה במכ"ח, קיבל את החלטת מפלגתו ללא התרגשות מיוחדת. הוא לא התפטר, כפי שנרמז באותיות של קידוש לבנה. בסיכומו של דבר, היה די מרוצה מן ההסדר.

היחידים שלא היו מרוצים, היו הפועלים עצמם. הם ידעו כי כל עניין תוספת-היוקר לא היה אלא רמאות אחת גדולה. אבל מה יכולים הם לעשות, כשההסתדרות חברה עם הממשלה ועם בעלי-התעשייה כדי לי כפות עליהם את הכל הממשי היחיד ש נגרם על-ידי המדיניות הכלכלית החדשה? עוד שבתה? עוד הפגנה? הרי כבר ניסו זאת. ובכל זאת יצאו מרומים.

בפני הפועלים, להצביע על מאבקו החריף והממושך נגד אשכול, ולהתגאות בהישג שהשיג עבורם. לא חשוב שהישג זה לא היה, למעשה, אלא מתת-צדקה עלוב לחלק קטן מן השכירים, במקום סיפוק תביע תם הסבירה של הפועלים לתשלום המגיע להם כזכות. העיקר, שהודות להישג המדר מה, יכול היה להפעיל את נאמני מפא"י במפעלים השונים, לדרוש מהפועלים לכל יצטרפו לשבתה.

ומכיוון שאי אפשר לפתוח מחדש את הפרשה מדי חודש, יישאר הסדר זה בעינו, עד אמצע חודש יולי, כאשר ייקבע סופית מה היתה עליית מדד היוקר במשך חודשים אלה. לפי חישוביהם של אנשי-מקצוע, תם העליה ב-15 נקודות לפחות. ומכיוון שכל נקודת-אינדקס פירושה כמעט אחוז אחד מן המשכורת, עד 500 ל"י, משמע, שכל מקבלי-שכר נדרש לוותר על 22-50 לירות מדי חודש, במשך ארבעת החודשים הבאים.

הידוק החגורה

כ? זה נעשה בשם התוכנית הכלכלית החדשה, אשר צריכה להבריאה את המשק הישראלי החולה-כרונית. העקרון: מדינת ישראל חייבת להקטין את הפער בין הצריכה שלה לבין ייצורה. עליה לעשות זאת בשתי דרכים: הקטנת הייבוא והגדלת הייצור. הפחתת ערך הלירה מאפשר להקטין את הוצאות-הייצור במונחים של דולרים, מוזינה את מחירי הסחורה הישראלית המורצת בשחקי העולם.

מצד שני, מעלה הפיחות את מחירי סחור רות הייבוא, בצורה שתוציא מהישג ידם של אזרחים רבים את איתם המיזרכים ש היו רגילים אליהם. ממילא, תצמצם הצריכה. לשם כך, אסור להגדיל את השכר — אחרת שוב יוכל כל אזרח לקנות את אותם הדברים שקנה מקודם, והייבוא לא יקטן יחד עם זאת, עלולה הגדלת-שכר לחזור ולנפח את הוצאות הייצור, ושוב לא יוכלו הייצואנים הישראליים להתחרות בשחקי העולם.

הסימטה, אפוא, היא: להדק את החגורה. סימטה זו, כמו המדיניות הכלכלית החדשה כולה, ניסתה כבר יותר מפעם על-ידי מדינות אחרות. אלא שבאותן מדינות קיימת כלכלה יסודית בריאה, שבגלל מל-חמות או אי-יעילות נידררה למצב של משבר זמני. הידוק החגורה וצימצום הוצאות-הייצור היה בהם כדי לתקן את הגרעון.

בישראל שונה המצב לגמרי. אין בה כמעט ענפי-ייצור הנושאים את עצמם, או אשר יוכלו לשאת את עצמם לאחר הפיחות. כל ענפי התעשייה והחקלאות חיו עד כה על

